

LISTJE IN CVETJE.

Kdo vé?

3. Zakaj so mučence devali v vrelo olje in ne v navadni krop?

4. Kako se je deželi reklo,

Kjer znašli so škrlat in steklo?

Odgovor na vprašanji v zadnjem listu:

1. Vroč a jed se zato shladi s pihanjem, ker pihanje privaja novega zraka, ki še ni nasičen z vlago, in tako pospešuje izhlapevanje. Izhlapevanje pa potrebuje mnogo gorkote in, odjemaje toploto, dela hlad: čim hitreje izhlapeva tekočina, tem urnejše se ohladi. Zeló gosta jed se pa ne ohladi s pihanjem nič hitreje kakor brez pihanja. — 2. Muha ima tako narejene nožice, da se ploščato pritiskajo tje, kamor stopa, in da se ob enem zrak odpravi izpod vzbočenih stopál, katera sedaj tlak zvanjanega zraka pritisne k stropu ali steni. Saj ti tudi votel ključ obvisi na ustnicah, ako iz njega izsrkaš zrak in ga hitro pritisneš, predno more nov zrak šiniti v ključ. Na ta način si tudi otroci želodove skledice (kapice) pritiskajo na lice, kjer se potlej same trdno držijo.

Odgonetki ugank v 3. številki:

1. Zvezde. — 2. Sir.

Prav so ju uganili: Albin Nendl, učen. pri sv. Juriju; Josipina Bezljaj, Leopoldina Tomšič, učit. kandidatini; Mar. Ursič, Anka Poglajen, Jerica Žen, Hermina Sartory, Ivanka Kalin, Mar. Belle, Mar. Kalan, gojenke Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani; Pavla Jarc, Anica Kavčič, Frida Šešerko in Julijana Švarc pri sv. Juriju ob juž. žel.

Nove knjige in listi.

To pot vam moram, mladi čitatelji, naznati več novih knjig in knjižič, katere so posebej vam namenjene:

1. **Zabavna knjižnica** za slovensko mladino. Urejuje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središču. IV. zvezek. V Ljubljani. 1895. Katol. Tiskarna. Samozaložba. Cena 15 kr. — Ta mladinska knjižnica je že dovolj poznana med mladim svetom in nadaljuje v pričujočem snopiču jednako berilo: pravljice, legende, pripovedke, narovoslovni spis »Breza«, nekaj pregovorov, kratkočasnic, zabavnih nalog in nekaj praktičnih nasvetov za vsakdanje življenje. Z opombico na str. 17. nismo zadovoljni, ker bi

se lahko razlagala napačno, zakaj zvonovi so posvečeni tudi zoper hudo uro, in tu je treba oboje v poštev jemati — molitev in blagoslov.

2. **Pomladni glasi**, posvečeni slovenski mladini. Uredil in založil Frančišek Finžgar. V Ljubljani. 1895. Tiskala Katol. Tiskarna. V. zvezek. — Komu niso še znani ti ljubko doneči mladinski glasi, saj jih čujemo letošnjo pomlad že petič. Raznovrstno, jako mično in blažilno vsebino v vezani in nevezani besedi nam pové uvodna pesen »Naročilo«, ki pravi, da

„Pojo sedanje nam in čase davne,
Pojo radost otrok in bolečine,
Pojo nesrečo ptuje domovine,
Pojo može domače zemlje slavne.“

Natančneje nočem ovajati, kaj ima v sebi lepa knjižica, le berite sami; prepričan sem, da vam bo v veselje in korist. Tudi zunanja oblika je jako lična, cena nizka: kart. 35 kr.

3. **Knjižnica za mladino**. Ustanovila »Zveza slovenskih učiteljskih društev«. Izdajatelj in odgovorni urednik Andr. Gaberšček. V Gorici 1895. Celoletna naročnina 1 gl. 80 kr.; posamezni snopiči, ki izhajajo vsak mesec, po 20 kr. — I. snopič: Dva brata. Milosrčna Zorana. Tudi ta knjižica je mično pisana in se bo vdomačila v mladinskih krogih. O prvi povesti je povedano, da je »nagrada na prof. Ant. Bezenšek«. Rajše bi bili torej vsprejeli izvorno delo; vendar nismo načeloma zoper prevode, ker nam je le za korist in blaženje mladih src. Toda prevod bodi vselej tak, da se mu ne bo kar nič več poznala tuja zemlja, na kateri je izrastel, kakor so, n. pr. mnoge knjige Kr. Šmida. — II. snopič: Veselje in žalost. Prosto poslovenil Janko Leban, nadučitelj. Ta zvezek nam bolj ugaja nego prvi; pripovedovanje je v obče priprostejše in mikavnejše. Gledé jezika se tudi nam zdi, da je bila nekje sodba prestroga, ker posameznik ne more kratiti svobode jeziku, kateri se šele razvija ter nima še vsestransko določenih in stalnih slovničnih pravil. Vsaj za mladino in šolske knjige bodi merodajna ona slovnica, ki je uradno zaukazana ali vsaj dovoljena. Gledé vsebine pa seveda tudi ne moremo zamolčati, naj vzorniki, kateri se mladini kažejo v posnemno, ne zidajo svoje sreče jedino na podlago lastne pridnosti in spretnosti, marveč naj računajo z višjo močjo in naj se ob jednem ozirajo tudi na svoj vzvišeni namen v večnosti.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr. Upravništvo „Vrtčevo“, sv. Petra cesta št. 6. — Uredništvo sv. Petra cesta št. 76. v Ljubljani.